

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum Utrecht, 01 juni 2022
ons kenmerk 2022-30
voor informatie Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl 06-52533494
onderwerp CD Geneesmiddelenbeleid, Hulpmiddelenbeleid en Pakketbeheer – 9 juni

Geachte Kamerleden,

Op 9 juni spreekt u over geneesmiddelenbeleid, hulpmiddelenbeleid en pakketbeheer. Patiënten en cliënten moeten kunnen rekenen op toegankelijke zorg, genees- en hulpmiddelen. Passend vanuit patiënt-/cliëntperspectief¹ en van meerwaarde voor de gezondheid én kwaliteit van leven. Patiëntenfederatie Nederland en Ieder(in) geven u in deze brief daartoe aandachtspunten mee.

1. Zet in op effectieve preventie in de zorg

Gerichte inzet op preventie en leefstijl kan het verschil maken in de kwaliteit van leven, medicatiegebruik of participatie van mensen met een ziekte of chronische aandoening. En het kan helpen het beroep op de zorg en de daarmee gepaard gaande kosten minder te laten stijgen. Preventie in de zorg begint in de spreekkamer, maar slaagt pas als patiënten ermee aan de slag gaan. We pleiten voor een meerjarig programma Preventie in de Zorg / Leefstijlgeneeskunde gericht op leefstijlondersteuning van mensen met een ziekte of chronische aandoening. De stem en betrokkenheid van patiënten, cliënten en hun organisaties zijn daarbij van groot belang.

Het is daarbij belangrijk dat bewezen effectieve preventie in de zorg/leefstijlgeneeskunde wordt opgeschaald. Richt een kennisinfrastructuur in die de versnelde implementatie van leefstijlgeneeskunde ondersteunt. Realiseer en bevorder daarmee overzicht en doorontwikkeling van lopend onderzoek (fundamenteel, toegepast en implementatieonderzoek), landelijke samenwerking en kennisdeling. Onderzoek tevens wat we nog niet weten en vertaal die nieuwe kennis in richtlijnen, interventies en onderwijs ten behoeve van effectieve preventie in de zorg.

>Welke mogelijkheden ziet de minister om meer mensen toegang te geven tot effectieve preventie via de basisverzekering?

>Is de minister bereid om een meerjarig programma Preventie in de zorg / Leefstijlgeneeskunde te starten, met een stevige rol voor patiënten-, en cliënten organisaties?

>Is de minister bereid een kennisinfrastructuur in te richten, die de versnelde implementatie van preventie in de zorg/leefstijlgeneeskunde ondersteunt?

2. Geef patiënten en cliënten betere en passende hulpmiddelenzorg

Al langere tijd maken patiënten- en cliëntenorganisaties melding van serieuze knelpunten in de hulpmiddelenzorg. Nog te vaak krijgen patiënten niet de benodigde kwaliteit en/of passende hulpmiddelenzorg. En bij acute situaties komt het vaak voor dat hulpmiddelen niet op tijd geleverd worden. Hierdoor ontstaan gezondheidsrisico's en kunnen patiënten en cliënten niet optimaal

¹ [Position Paper 'Zonder patiënt geen passende zorg', Patiëntenfederatie Nederland mei 2022](#)

deelnemen en functioneren in de maatschappij. Zo zijn er mensen die het ziekenhuis niet kunnen verlaten omdat de benodigde hulpmiddelen nog niet beschikbaar zijn.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft zorgverzekeraars onlangs opgeroepen² om "proactief" erop toe te zien dat verzekerden hulpmiddelen krijgen die daadwerkelijk helpen en functioneel zijn. De NZa vindt dat elke verzekerde die een hulpmiddel nodig heeft op tijd en zonder gedoe een passend hulpmiddel moet krijgen. En er moet ruimte zijn voor maatwerk waar dat nodig is. De NZa vraagt zorgverzekeraars om de kwaliteit, tijdigheid en specifieke marktontwikkelingen³ te monitoren en knelpunten snel op te lossen. En verwacht dat zorgverzekeraars openstaan voor input van patiëntenverenigingen, verzekerden en zorgaanbieders. De NZa ziet dit als een voorwaarde voor passende zorg en een goede invulling van de zorgplicht. De oproep van de NZa vormt een (eerste) stap in de goede richting om hulpmiddelenzorg structureel te verbeteren. Ook zijn zorgpartijen en patiënten-/cliëntenorganisaties een verbetertraject gestart gericht op passende hulpmiddelenzorg. De hoop is dat er dit najaar verbeterstappen volgen.

>Wilt u de minister vragen actief te bevorderen dat op korte termijn merkbare verbeteringen gerealiseerd worden zodat patiënten en cliënten structureel betere en passende hulpmiddelenzorg ontvangen? En indien nodig met betrokken partijen aanvullende afspraken te realiseren?

3. Maximeer en vereenvoudig eigen bijdragen in de Zvw

In de dagelijkse praktijk zien we dat vooral mensen die gelijktijdig zorg, ondersteuning, genees- en hulpmiddelen uit verschillende wetten en voorzieningen nodig hebben vaker in de problemen komen door stapeling van kosten. Ook weten ze door een veelheid aan regels de (beperkte) mogelijkheden voor compensatie vaak niet te vinden. Daarom pleiten we al langer voor een duurzame aanpak gericht op vereenvoudiging en vermindering van de stapeling van zorgkosten. We zijn blij dat het Kabinet de stapeling van eigen bijdragen wil monitoren en tegengaan. In een periode met enorme inflatie waardoor steeds meer mensen in financiële problemen komen is dit extra van belang.

Het is belangrijk dat er voor patiënten snel meer duidelijkheid komt over de maximering van de eigen bijdrage voor geneesmiddelen uit het GVS⁴ en eventuele andere verzachtende maatregelen. Daarnaast kan de stapeling van zorgkosten beperkt worden door ook eigen bijdragen voor hulp- en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts te maximeren. Ook is verdere vereenvoudiging mogelijk door eigen bijdragen in de Zorgverzekeringswet⁵ (Zvw) af te schaffen. Zoals de eigen bijdragen voor hoortoestellen, haarwerken, orthopedische schoenen en zittend ziekenvervoer. De zorgkosten waarvoor de eigen bijdragen gelden, tellen immers ook al mee voor het eigen risico.

>Is de minister bereid om mogelijkheden te verkennen voor maximering van eigen bijdragen voor hulpmiddelen en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts in de Zvw? En daarbij de mogelijkheid van maximering en afschaffing van alle eigen bijdragen in de Zvw te betrekken?

² [Hulpmiddelen niet altijd passend voor verzekerden, NZa, mei 2022](#)

³ [Patiënt is prooi voor de commerciële zorgadviseur, NRC mei 2022](#)

⁴ [Sleutel niet zomaar aan medicijnen van patiënt, Patiëntenfederatie Nederland mei 2022](#)

⁵ <https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/eigen-bijdrage-zvw>

Tot slot

Passende zorg is volgens de Patiëntenfederatie en Ieder(in) alleen die zorg die waarde toevoegt aan de kwaliteit van leven en gezondheid van die specifieke patiënt of cliënt in diens situatie. We pleiten voor een organisatie van zorg waarin het patiënt-/cliënt perspectief écht leidend is. Dat geldt ook voor de aanspraak fysio- en oefentherapie. Wij zijn hoopvol gestemd over het verbeteren van de toegang tot fysio- en oefentherapie langs de weg van passende zorg. Dit jaar komt het Zorginstituut met zowel een nieuwe uitgave van *Pakketbeheer in de Praktijk* als een actualisatie van het *Beoordelingskader Stand van de Wetenschap en Praktijk*. Het is van groot belang dat het patiënt-/cliëntperspectief daarin voorop staat en dat de focus niet enkel gericht is op het begrenzen van zorg. De zorg voor mensen die langdurig fysio- en oefentherapie nodig hebben, mag niet in het geding komen. Dat kan en mag wat ons betreft niet de bedoeling zijn.

We vragen u de punten uit deze brief mee te nemen in het debat. Heeft u vragen naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman
Patiëntenfederatie Nederland

Illya Soffer
Ieder(in)